

zie voor no.2: E.I. Hoffman-Klerkx 'Cuyppers Symbolische Kerkarchitectuur', in T.V.E. Jrg.11 no.2, mei 1981.

zie voor no.3: P.W. de Lange 'De Jonge Graaf van Buren', Hilversum 1978.

zie voor no.4: De Kerkbrink, rapportage van de Monumenten Commissie Hilversum 1981, pag. 20-22.

zie voor no.5: "Middeleeuwse toren is brand te boven". Vouwblad Voorlichting Gemeente Hilversum, juni 1977.

zie ook nog: P.W. de Lange 'Oude Hilversumse huizen tot omstreeks 1850. Verschijnt binnenkort in T.V.E.

F. Renou

Dr. Pieter Willem de Lange

Het is bijzonder goed en zinvol om in dit eerste nummer van EIGEN PERK een artikel aan dr. P.W. de Lange te wijden. Ook zonder zijn afscheid uit het bestuur zou dat zo geweest zijn, want als iemand de mijlpalen uit de historie van "Albertus Perk" mede bepaald heeft, dan is het wel de heer De Lange.

De persoonlijke gegevens zijn bekend:

Geboren in Alkmaar op 10 maart 1887, studie in de chemie aan de Universiteit van Amsterdam, waar hij ook promoveerde in die wetenschap. Zijn doctorstitel is dus daarvan afkomstig en het tekent de persoon van de heer De Lange, dat hij deze titel liever niet gebruikte voor zijn publikaties op historisch gebied, die deed hij immers als amateur!

Velen met mij zijn daar een andere mening over toegedaan: juist de meer cijfermatige benadering van historische problemen, die door zijn chemische achtergrond mogelijk werd gemaakt - niet in het minst door zijn jarenlange werk voor het Centraal Bureau voor de Statistiek in Den Haag - maakt hem tot zo'n bijzonder mens

in de amateurbeoefening van de geschiedenis. De doctorstitel zou hier wel degelijk op zijn plaats zijn.

Speelt het feit, dat hij pas betrekkelijk laat in zijn leven interesse voor de geschiedenis kreeg hierbij wellicht een rol? Die interesse werd gewekt door een genealogisch onderzoek, dat twee van zijn familieleden instelden naar de familie De Lange. De belangstelling voor het verleden, die toen bij hem gewekt werd, is nooit meer verdwenen. Integendeel: deze breidde zich steeds verder uit, van familiegeschiedenis uitsluitend van eigen familie werd het geschiedenis van veel families.

Het grote werk kwam pas na zijn pensionering en vestiging in Hilversum.

In een interview in het Tijdschrift Tussen Vecht en Eem vertelt de heer De Lange zelf,

hoe het verder gegaan is: "Om mij beter thuis te kunnen voelen in dit mooie stukje Nederland besloot ik om mijn historische kennis van het Gooi te vergroten. Ik zocht contact met een groep, die zich hier mee bezig hield. Ik voelde me daar een broekje ondanks mijn bijna zeventig jaar, maar kreeg fijne relaties en ik leerde ontzettend veel van hen." (T.V.E. jrg 7. afl.1 febr. 1977)

Sindsdien is er veel veranderd: het broekje van toen is een deskundige geworden, die door zijn geheel eigen benadering van de historie, door zijn vermogen oude onderzoekspaden te verlaten en heel nieuwe, soms weinig orthodoxe, in te slaan, Hilversum een stuk geschiedenis gegeven heeft, waar weinigen nog aan gedacht of in geloofd hadden. Zijn wiskundige benadering van de historie riep bij een aantal mensen vragen op en dat leidde vaak tot felle polemieken. Ook dat is een verdienste: door zich zelf en anderen te dwingen gedachten en ideeën steeds scherper te formuleren, deed hij nieuwe inzichten ontstaan.

De lijst van verdiensten is groot:

- De ordening van het Albertus Perk-archief: de nalatenschap van de bekende notaris, naamgever van onze vereniging, lag verspreid in Hilversum en Haarlem en was daardoor nauwelijks bruikbaar;
- Zijn studies rondom monumenten in Hilversum; zijn ijveren voor het behoud van de Kerkbrink;
- het door tijden van malaise heen slepen van de historische studiegroep Albertus Perk. Het is niet in de laatste plaats aan hem te danken, dat onze vereniging dit jaar voor de cultuurprijs van de gemeente Hilversum in aanmerking is gekomen.
- De oprichting van "Tussen Vecht en Eem" en zijn lange reeks publikaties op historisch gebied: twee daarvan verschenen in onze eigen reeks: de biografie van Albertus Perk en één en ander omtrent de Jonge Graaf van Buren;

vele andere verschenen in het Tijdschrift van Tussen Vecht en Eem; ik telde er ruim 20 binnen een tijdsbestek van 7 jaar.

De gemeente Hilversum eerde dr. De Lange door hem op te nemen in HET GULDEN BOEK.

Wij eren hem op de avond van 25 november in de eigen ledenkring van Albertus Perk: Wat de historische Kring Albertus Perk nu is, dankt deze voor een zeer groot deel aan hem. Laten wij hopen, dat een afscheid van het bestuur nog lang geen afscheid van de historische kring hoeft te zijn.

M.J.Th. Verdegaal-Ruhe,
voorzitter

VAN EN VOOR U

Van de heer Van der Leen, aan wie mevrouw Verdegaal in haar rubriek enige woorden wijdt, ontvingen wij vóór zijn verscheiden een afschrift van een door hem verstuurd brief aan het College van B. & W. met een verzoek om plaatsing in ons blad. Uiteraard voldoen wij, zij het postuum, gaarne aan dit verzoek.

Geachte Dames en Heren,

Toen ik jaren geleden werd benoemd tot voorzitter van de Sociale Raad, was er juist een actie gaande van C.R.M. om door voorlichting de bevolking meer te interesseren voor hetgeen de gemeentelijke overheid alzo doet en die bevolking meer te betrekken bij het gemeentelijk gebeuren. Anders gezegd: het aankweken van "burgerzin".

Op één van de vergaderingen van de Sociale Raad kwam uit Den Haag een hoofdambtenaar speciaal over om een lezing te houden over dit onderwerp.

Wijlen Mr. Roelse liet zich over dit streven tegenover mij zeer pessimistisch uit, gelet op het aantal forensen onder de Hilversumse bevolking en zeide: "die burgerzin dat is een illusie". De So-